

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 189/2018
26.09.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Ивић, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Бранка Станића, чланова већа, са саветником Весном Мраковић, као записничарем, одлучујући по захтеву за преиспитивање судске одлуке, који је поднело Министарство заштите животне средине Републике Србије из Београда, против пресуде Управног суда 9 У 2424/18 од 17.04.2018. године, уз учешће „АА“ ДОО из ..., преко пуномоћника Мирка Брборића, адвоката из ..., ..., као противном странком, у предмету понављања поступка давања сагласности на студију о процени утицаја на животну средину, у нејавној седници већа, одржаној дана 26.09.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УВАЖАВА, ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Управног суда 19 У 2424/18 од 17.04.2018. године, тако, што се тужба **ОДБИЈА** и **ОДБИЈА СЕ** захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

ОДБИЈА СЕ захтев противне странке за накнаду трошкова.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба тужиоца, „АА“ ДОО из ..., поднета против решења Министарства заштите животне средине Републике Србије број 353-02-1374/17-16 од 23.01.2018. године, којим је поновљен поступак давања сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње мале хидроелектране „...“ на реци ..., тужиоца, као носиоца пројекта, која се планира на простору Парка природе „...“ на катастарским парцелама ближе означеним у диспозитиву тог решења, које се налазе у КО ..., као и катастарским парцелама ближе означеним у диспозитиву тог решења у КО ..., град Пирот, окончан решењем Министарства заштите животне средине број 353-02-1374/17-16 од 18.07.2017. године, којим је дата сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње мале хидроелектране „...“ на реци ..., са машинском зградом на катастарским парцелама у КО ... ближе означеним у диспозитиву тог решења, као и у КО ..., град Пирот, ближе означеним у диспозитиву, на простору Парка природе „...“.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде подносилац истиче да се чињенице из Извештаја о стручном надзору Завода за заштиту природе Србије битно

разликују од оних које су садржане у Студији о процени утицаја на животну средину пројекта изградње мале хидроелектране „...“ на реци ..., те да би те чињенице, да су биле познате у тренутку одлучивања о давању сагласности на Студију, могле довести до другачијег решења управне ствари, због чега је подносилац захтева решењем од 23.01.2018. године одлучио да поступак давања сагласности на Студију окончан решењем од 18.07.2017. године понови. Указује на то да на решење којим се одлучује о давању сагласности на Студију, према одредби члана 188. став 2. Закона о општем управном поступку, није дозвољена жалба. Сматра да је неоснован став Управног суда да би поступак давања сагласности могао да се понови само ако би Завод за заштиту природе издао другачије услове, односно на другачији начин решио претходно питање о заштити природе у погледу услова и да такви разлози немају основа у закону. Наводи да решење Завода за заштиту природе Србије о условима заштите природе није претходно питање у поступку давања сагласности на Студију. Предлаже да Врховни касациони суд побијану пресуду укине или преиначи.

Супротна странка, у одговору на захтев, предлаже да суд исти одбије и обавезе подносиоца захтева да јој надокнади трошкове у износу од 16.500,00 динара.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева у смислу одредбе члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтев је основан.

Према образложењу побијане пресуде, разлози за понављање поступка на које се позива тужени орган, „да се чињенице утврђене стручним надзором Завода за заштиту природе Србије од 10. до 12.07.2017. године битно разликују од констатација садржаних у Студији“, по оцени Управног суда, не односе се на поступак давања сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње мале хидроелектране „...“ на реци ..., већ на поступак који се водио пред Заводом за заштиту природе ради издавања решења о условима заштите природе. По налажењу Управног суда, све док је на правној снази решење Завода за заштиту природе Републике Србије, Радне јединице Ниш, 03 број 019-291/8 од 18.12.2013. године, у коме су дефинисани општи и посебни услови за заштиту природе у складу са прописима из области заштите природе, нису испуњени услови за понављање поступка давања сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње мале хидроелектране „...“ на реци ... Управни суд оцењује да би овај поступак могао да се понови само ако би Завод издао другачије услове, односно на другачији начин решио претходно питање о заштити природе у погледу услова. Само другачије дати услови од оних који су претходно дати у поступку давања сагласности на Студију, могли би да доведу до понављања поступка код туженог, али не зато што би то решење представљало нову чињеницу, већ због разлога прописаног одредбом члана 176. став 1. тачка 10. Закона о општем управном поступку, јер би другачији услови представљали другачију одлуку о претходном питању, на коме је заснована сагласност туженог. По оцени Управног суда, Извештај Завода за заштиту природе о стручном надзору од 10. до 12.07.2017. године није нови доказ у овом поступку, јер је Завод за заштиту природе издао решење о условима заштите природе дана 18.12.2013. године и то решење једино обавезује тужени орган, а не накнадно сачињен Извештај о стручном надзору, јер исти не представља доказ о новим чињеницама. Управни суд налази да из

доказа достављених уз тужбу произлази да су чињенице на које се тужени орган позива, као на разлог за понављање поступка, биле познате органу више година пре доношења оспореног решења.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да се основано наводима захтева указује на то, да су побијаном пресудом начињене битне повреде правила поступка.

Тужбом оспореним решењем у управном спору од 23.01.2018. године поновљен је поступак давања сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње мале хидроелектране „...“ на реци ... на простору Парка природе „...“ окончан решењем туженог органа од 18.07.2017. године. Доношењу наведеног решења претходило је решење Завода за заштиту природе од 18.12.2013. године, којим су носиоцу пројекта, овде противној странци, издати услови заштите природе за израду техничке документације и успостављање МХЕ „...“ на реци ..., и то: општи услови наведени у тач. 1) до 26) диспозитива; услови за успостављање водозахвата, рибље стазе и цевовода наведени у тач. 27) до 38) диспозитива; услови за изградњу тунела наведени у тач. 39) до 42) диспозитива; услови за изградњу машинске зграде наведени у тач. 43) до 52) диспозитива; услови за изградњу и успостављање трафостанице наведени у тач. 53) до 56) диспозитива и услови за коришћење МХЕ наведени у тач. 57) до 66) диспозитива. У диспозитиву решења је, такође, констатовано да је подносилац захтева дужан да радове и активности изведе у свему у складу са издатим условима и да ово решење не ослобађа подносиоца обавезе да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене важећим прописима.

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“, које је управљач заштићеног природног добра Парк природе „...“ и корисник Рибарског подручја „...“ је 27.12.2017. године доставило је туженом органу предлог да се у поновљеном поступку преиспита сагласност тог органа на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње МХЕ „...“ на реци ..., због суштинског неуважавања услова од значаја за заштиту природе и новоутврђених чињеница о евидентираним заштићеним и строго заштићеним дивљим врстама и њиховим стаништима. Уз предлог је достављен акт Шумарског факултета Универзитета у Београду број 01-5334/1 од 20.12.2017. године у коме је констатовано да у Студији нису испоштоване тач. 4, 5. и 7. општих услова из решења о условима заштите животне средине од 18.12.2013. године, као и допис Завода за заштиту природе са Извештајем о стручном надзору од 10-12. јула 2017. године у коме се наводи да су у реци ... евидентиране заштићене врсте риба (поточна пастрмка и поточна мрена) и строго заштићена врста поточног рака, те да би свако захватање воде и смањивање протока неизоставно довело до знатног смањења дубине и успореног тока, чиме би се значајно изменили услови у станишту и трајно нарушила могућност даљег кретања матице риба, мрест и развој рибље млађи. Овакав закључак је у Извештају детаљно образложен на основу прикупљених података о садашњим условима у водотоку и њиховој значајној измени до које може доћи услед инвазивних промена хидролошког режима.

На основу доказа који су достављени уз предлог за понављање поступка, тужени орган је утврдио да Извештај завода за заштиту природе о стручном надзору јесте доказ о новим чињеницама које би могле да доведу до другачијег решења ове управне ствари, а да остала документација потврђује те новоутврђене чињенице и образлаже

због чега је неопходно поновити поступак давања сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину МХЕ „...“ на реци ...

По налажењу Врховног касационог суда, правилан је став туженог органа да чињенице утврђене на лицу места приликом стручног надзора 10.07.2017. године, о чему је сачињен Извештај од 12.07.2017. године, а које су поткрепљене детаљним образложењем у преосталој документацији достављеној уз предлог за понављање поступка, представљају основ за доношење решења о понављању поступка у смислу одредбе члана 176. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, јер указују на битну разлику у односу на оне чињенице које су садржане у Студији о процени утицаја на животну средину пројекта изградње мале хидроелектране „...“ на реци ... Наиме, констатација у Студији о позитивном ефекту изградње предметне хидроелектране на ихтиофауну не одговарају чињеницама утврђеним приликом стручног надзора Завода за заштиту природе у периоду 10-12. јули 2017. године.

Одредбама члана 57. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, 36/09 ... 14/16), поред осталог, прописано је да су на заштићеном подручју забрањени радови и активности, односно извођење пројеката, који оштећују, нарушавају и мењају особине и вредности због којих је подручје заштићено (став 1.), као и да се за радове и активности, односно извођење пројеката на заштићеном подручју, спроводи поступак процене утицаја на животну средину у складу са законом, уз обавезно прибављање акта о условима и мерама заштите природе (став 3.). Сагласно одредбама члана 8. истог закона, акт о условима заштите природе издаје решењем надлежни завод за заштиту природе, а у решењу се нарочито наводе услови, односно забране и ограничења под којима се планирани радови и активности могу реализовати.

Садржина Студије о процени утицаја на животну средину прописана је одредбом члана 17. став 1. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, 135/04 и 36/09), а ставом 2. истог члана прописано је да се уз Студију о процени утицаја прилажу прибављени услови и сагласности других надлежних органа и организација у складу са посебним законом.

Из цитираних законских одредби произлази да решење Завода за заштиту природе Републике Србије о условима заштите природе представља један од аката који се доставља у поступку процене утицаја на животну средину пројекта на заштићеном подручју. Недостатак решења Завода за заштиту природе о условима заштите природе при подношењу захтева за давање сагласности на Студију процене утицаја не би био потпун, па тиме ни уредан. Чињеница да доношење решења о условима за заштиту природе претходи изради студије о процени утицаја на животну средину која мора испуњавати издате услове за заштиту природе, не значи да акт о условима за заштиту природе представља претходно питање у смислу одредбе члана 134. Закона о општем управном поступку, како погрешно налази Управни суд, те да се није могао поновити поступак давања сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње МХЕ „...“ уколико у поновљеном поступку није измењено решење о условима за заштиту природе. Такође, Врховни касациони суд сматра да је неприхватљиво и закључивање Управног суда да се разлози на које се позива тужени орган у решењу о понављању поступка не односе на поступак давања сагласности на Студију већ на поступак који се водио поводом издавања решења о условима за заштиту природе, а што управо произлази из констатације туженог органа да се

чињенице утврђене стручним надзором наведене у извештају Завода за заштиту природе битно разликују од чињеница садржаних у Студији. Поред тога, и у акту Шумарског факултета достављеног уз предлог за понављање поступка изричито се наводи да у Студији нису уважене тач. 4, 5. и 7. општих услова из решења Завода за заштиту природе и детаљно образлаже у чему се огледају недостаци Студије у вези са наведеним условима.

Имајући у виду све изложено, Врховни касациони суд је нашао да је захтев за преиспитивање побијане пресуде основан, па је, на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о управним споровима, захтев уважио, побијану пресуду Управног суда преиначио и тужбу одбио, као у ставу првом диспозитива ове пресуде.

Одлука о трошковима управног спора и трошковима поступка пред Врховним касационим судом је донета сагласно одредби члана 153. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, 72/11 ... 55/14), која се примењује на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 26.09.2018. године, Узп 189/2018

Записничар
Весна Мраковић, с.р.

Председник већа – судија
Мирјана Ивић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић